Listopad, k pile zve nás hlas, aneb formulář si můžete podat…

Skoro až baladický a barevně snový měsíc listopad začíná být protkáván lidskou činností týkající se pohybu okolo stromů, respektive jejich ořezávání, kácení nebo rovnou eliminování celých porostů. Není to tak dávno, co jsem si na své oblíbené rozhlasové stanici Dvojce v rámci „Glosy“ vyslechl povídání jednoho fejetonisty o tom, jak vyjel se svou rodinou na Moravu za účelem starání se o zemědělskou usedlost s představou dobré vidiny klidného prostředí, a celý sen se zhroutil kvůli sousedovi honícímu křovinořez a pálícímu výsledky své práce. Nebo onehda, také nedávno, z jiného soudku: reportáž o bezpečnostním řezu v nedalekém, nikoliv mně místně příslušném krajském městě. Či o tom, jak stromy opět padaly po vichřicích.

A je po idylce. Jenže ono to neidylické kácení stojí za zamyšlení. Pokud není dostatek podkladů k tomu, z kterého koutečku mozečku potřebnou myšlenku začít rozvíjet, je to možné zkusit skrze knihu Petera Wohllebena s názvem „Tajný život stromů“. Pokud čtenář, který knihu otevře a letmo si něco přečte a nebude naprostým ignorantem či člověkem vychovaným bez logického úsudku, zapálí se možná v jeho nitru drobný plamínek poznání. O to bude mít obtížnější situaci, když se ke kácení stromu rozhodne. Ono by to mělo být obtížnější i bez zmiňované knihy. Ve své lidumilnosti se dokážeme ohlížet na osudy stejného druhu, někteří do svého zorného pole pojmou živočichy a někteří jdou třeba i dál. Jenže ono nejde zachránit všechno, narozením jsme „mimoděk“ přijali hmotnou existenci a ta je prostě spjata s potlačováním existence jiných organismů, byť někdy neúmyslným a hodně nevědomým. Jak jsem kdysi převzal a napsal, „příroda se s námi nemazlí“. Ani s jiným druhem. Jenže ona příroda kromě čistého a drsného predátorství obsahuje něco jako symbiózu. A plno jiných variací společné existence, včetně růžky vystrkujícího, nově vědecky popisovaného, prospěšného parazitizmu. Který bývá někdy vědci předestírán v rozumné míře jako prostředek upevňující naše zdraví. Jenže my, jako myslící bytosti, cítíme se býti pány světa. A pořád nám v té pánovitosti, osobním růstu, spokojenosti něco brání. Od drobného mravence, octomilky po drzou lipnici roční lezoucí skrze spáry chodníku, který už ani nepoužíváme, či námi kdysi vysazený strom v blízkosti našich oken. A tak je tu námi vymyšlený formulář, kamsi daný, papírový, často elektronický, jímž se můžeme svého problému zbavit. Pár kliknutí, trocha psaní, elektron spořádaně zavíří v měděném či skleněném vláknu - a hle, organismus, který by nás mohl věkem strčit do pomyslné kapsy času, je pryč. Tak co si vybrat?

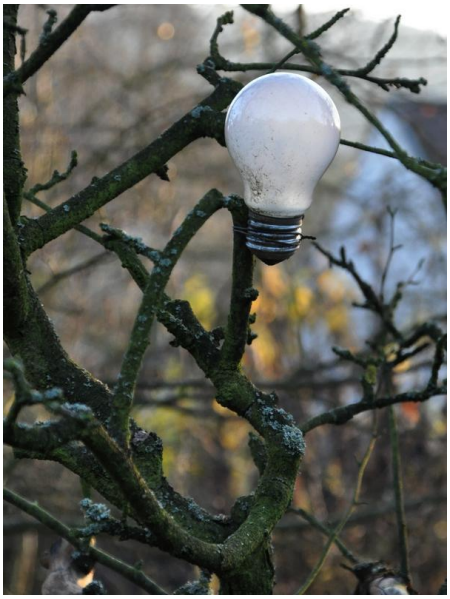

Žárovka, která asi nezasvítí, nebo ano?

O to více se zamýšlím a chápu poslední dvě kapitoly zmiňované knihy. Zde se popisuje trochu širší lidské myšlení, které překračuje zmiňovanou lidskou pánovitost a přihlíží na člověčí existenci a počínání z pozice tolerance a soucitu k ostatním organismům. O kapitole „Poděkování“ nemluvě.

Přemýšlel jsem o ilustračním fotu. Bohužel nějakou podivnou náhodnou se stalo, že osvětlený bájně broučkovský či prachnivý pařez jsem nenalezl. Tak jsem si vypomohl moderně na staré jabloni, která to začíná mít za sebou. Vlastně jsem tou fotkou vyplnil také formulář. Jaký, kam a komu? Jabloň časem padne, budu ji muset odstranit, ale měla šanci, několik let. Ve svém životě podala hodně jablek, nám, našim dětem a po novu vnoučatům, možná sousedům, a když přichází její čas, popásají

se hmyzáci a na nich ptačí hosté. Až zpráchniví, projde skrze kompost do jiných rostlin a stromů. Kruh zrození, zániku a zrození pojede dál. A měla tu šanci!

Poznámka: Pro zaryté pomology a šťouraly, květ žárovky uměle vyrostl na jabloni odrůdově zařazené jako Ontario již před 2 či 3 lety, abych nezapomněl a byl trpělivý.

Citace:

WOHLLEBEN, Peter. *Tajný život stromů: co cítí a jak komunikují: objevování fascinujícího světa*. Přeložil Magdalena HAVLOVÁ. Brno: Kazda, 2017.